

เงินสกุลร่วมในกลุ่มประเทศอาเซียน

อาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ โดยเริ่มแรกมีสมาชิกผู้ก่อตั้งทั้งหมด ๕ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ได้มีการจัดตั้งองค์การเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asia: ASA) โดยประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศไทยและสหพันธรัฐมลายูร่วมกันลงนามในปฏิญญากรุงเทพ ๑๙๖๑ (The Bangkok Declaration of July 31, 1961) เพื่อแสดงเจตจำนงที่จะร่วมกันรักษาสันติภาพเสรีภาพพร้อมทั้งพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจร่วมกัน องค์การเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASA) จึงไม่ใช่ข้อตกลงทางทหารเพียงอย่างเดียวเหมือน SEATO แต่องค์การเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASA) ขยายความร่วมมือไปทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งต่อไปจะเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการจัดตั้ง ASEAN

จากความร่วมมือของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการลงนามในปฏิญญากรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อกลุ่มประเทศสมาชิก ซึ่งเป้าหมายสำคัญก็เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านคุณภาพชีวิต การศึกษา การค้าขาย และในด้านอื่นๆ ให้กับประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งยังมีวัตถุประสงค์ทางการธำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงในภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นในด้านทางการเมืองภายในหรือในทางระหว่างประเทศก็ตาม โดยใช้การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม เป็นตัวนำการพัฒนาทางการเมือง และเพื่อให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นภูมิภาคที่สามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง และมีความแข็งแกร่งมากพอที่จะแข่งขันกับประเทศต่างๆ ภายนอกภูมิภาค อันจะทำให้ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นมีเสถียรภาพที่แข็งแกร่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ดังนี้ เสาหลักที่ ๑ ความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เสาหลักที่ ๒ ความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ และเสาหลักที่ ๓ ความร่วมมือในด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการร่วมมือกันทางด้านเศรษฐกิจ จึงมีการร่วมมือกัน อาทิ มีข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ AFTA เป็นข้อตกลงทางการค้าสำหรับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนโดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้า การลดภาษี และยกเลิกอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช่มิใช่ภาษี มีข้อตกลงจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนเพื่อเสริมสร้างอาเซียนให้เป็นเขตการลงทุนเสรีที่มีศักยภาพ โปร่งใส เพื่อดึงดูดนักลงทุน ทั้งจากภายในและภายนอกภูมิภาค โดยกำหนดเป้าหมายจะเปิดเสรีด้านการลงทุนแก่นักลงทุนอาเซียนภายในปี ๒๕๕๓ และนักลงทุนนอกอาเซียนภายในปี ๒๕๖๓

อาเซียนได้มีความร่วมมือด้านการเงินการคลัง โดยมีการเสริมสร้างกลไกสนับสนุนและเกื้อกูลระหว่างกัน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ การจัดทำความตกลงทวิภาคีด้านการแลกเปลี่ยนการซื้อ ขาย สินค้าตราหรือหลักทรัพย์ต่างประเทศ

ดังนั้นกลุ่มประเทศอาเซียนจึงจำเป็นต้องสร้างกรอบทางการเงินที่มีความเข้มแข็งกว่าเดิม ซึ่งมีการเสนอให้ใช้เงินสกุลร่วมในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยจะมีประโยชน์จากการใช้ระบบเงินตราสกุลเดียวในการทำธุรกรรมทางการค้าและการเงินระหว่างกัน เช่น ลดต้นทุนในการแลกเปลี่ยนจากเงินตราจากสกุลหนึ่งไปเป็นเงินตราอีกสกุล

หนึ่ง จากเดิมที่มีต้นทุนในการแลกเปลี่ยนเงินตราในแต่ละครั้ง โดยที่อัตราซื้อจะแพงกว่าอัตราที่นำไปขายคืน และยังคงความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนภายในกลุ่มประเทศที่ใช้เงินสกุลเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรอง เนื่องจากมีปริมาณการทำธุรกรรมทางการค้าและการเงินที่ใช้เงินสกุลเดียวกันเพิ่มขึ้น และยังทำให้เกิดการคล่องตัวในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศและกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานให้เพิ่มมากขึ้น มีสถานภาพทางเศรษฐกิจในระดับสูงยิ่งขึ้น

การใช้เงินสกุลเดียวกันนั้น พื้นที่เศรษฐกิจที่จะใช้เงินสกุลเดียวกันควรมีนโยบายการเงินเดียวกันด้วยและให้ธนาคารกลางเป็นผู้กำหนด ควบคุมปริมาณเงินสกุล และเขตเศรษฐกิจเหล่านี้ต้องมีวงจรเศรษฐกิจที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในระดับหนึ่ง เช่น หากมีประเทศใดประเทศหนึ่งในพื้นที่เศรษฐกิจนั้นอยู่ในภาวะตกต่ำ แต่อีกประเทศอยู่ในภาวะขยายตัว การใช้นโยบายการเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในที่หนึ่งอาจทำให้เกิดเงินเฟ้อในอีกประเทศหนึ่งได้ อย่างไรก็ตามแต่ละประเทศก็สามารถใช้นโยบายการคลังของตนเองเพื่อปรับสภาพเศรษฐกิจตามความเหมาะสมไปพร้อมกัน ซึ่งในกลุ่มประเทศยุโรปมีเกณฑ์การเข้าร่วมการใช้เงินสกุลเดียวกัน เป็นข้อกำหนดด้านเศรษฐกิจสำหรับประเทศที่จะเข้าร่วมการใช้เงินสกุลยูโร ข้อตกลงนั้นคือ สนธิสัญญามาสทริชท์ (Maastricht Treaty)

การรวมตัวกันทางการเงินในภูมิภาคของกลุ่มประเทศอาเซียนยังอยู่ในระดับต่ำ และประเทศในอาเซียนยังมีความเป็นอธิปไตยสูง จึงเป็นไปได้ยากกว่ากลุ่มประเทศในยุโรปในการใช้เงินสกุลเดียวกันคือ เงินยูโร และความเป็นไปได้ในการยกเลิกเงินสกุลของแต่ละประเทศไปใช้เงินสกุลเดียวกันยังมีความเป็นไปได้ไม่สูงนัก ซึ่งเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของประเทศของตน และยังคงต้องยอมให้มีการกำหนดนโยบายทางการเงินจากภายนอก รวมทั้งเจตนาารมณ์ทางการเมืองในการใช้เงินสกุลร่วมกันยังอยู่ในระดับต่ำ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้หมายความว่า จะเป็นไปได้เลยในการใช้เงินสกุลร่วมกัน ในอนาคตอันใกล้นี้เราอาจเห็นความเปลี่ยนแปลงและทิศทางในการร่วมมือกันมากขึ้น จากกลุ่มประเทศอาเซียน
